

G.

Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti

OBSAH:

1. Úvod.....	2
2. Hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti.....	3
2.1. <i>Hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti (po konsolidaci)</i>	3
2.2. <i>Hospodaření obcí a hl. m. Prahy</i>	4
2.3. <i>Hospodaření dobrovolných svazků obcí</i>	8
2.4. <i>Hospodaření krajů.....</i>	9
2.5. <i>Hospodaření regionálních rad regionů soudržnosti</i>	13
3. Dotace ze státního rozpočtu pro územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a regionální rady regionů soudržnosti.....	15
3.1. <i>Dotace ze státního rozpočtu pro obce a hl. m. Prahu v roce 2015</i>	15
3.2. <i>Dotace ze státního rozpočtu pro dobrovolné svazky obcí v roce 2015</i>	18
3.3. <i>Dotace ze státního rozpočtu pro kraje v roce 2015</i>	19
3.4. <i>Dotace ze státního rozpočtu pro regionální rady regionů soudržnosti v roce 2015</i>	21
Tabulkové přílohy	22

1. Úvod

Odhad vývoje hospodaření územních samosprávných celků (obcí a krajů), dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen územní rozpočty) v roce 2014 a predikce vývoje jejich hospodaření na rok 2015 byly připraveny s využitím následujících podkladů:

- aktuální makroekonomická predikce České republiky,
- očekávaná skutečnost plnění daňových příjmů veřejných rozpočtů v roce 2014,
- daňová predikce na rok 2015,
- aktuální bilance příjmů a výdajů obcí a krajů, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti,
- upravené rozpočty kapitol státního rozpočtu a státních fondů.

2. Hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti

2.1. Hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti (po konsolidaci)

Uváděné hodnoty vztahující se k příjmům, výdajům a saldu jednotlivých složek územních rozpočtů pro roky 2014 a 2015 představují odhady, které vychází z předpokladů uvedených v úvodu a budou zpřesňovány na základě aktuálního vývoje.

Očekávaný vývoj hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2014 a 2015

Předpokládá se, že územní rozpočty budou jak letos tak v příštím roce pokračovat v trendu započatém v roce 2012. To znamená, že jako celek vykáží i v roce 2014 a 2015 přebytek. Ten se odhaduje pro rok 2014 ve výši 12,7 mld. Kč a v roce 2015 ve výši 2,7 mld. Kč.

Strukturu tohoto salda dle jednotlivých složek územních rozpočtů zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 1 Odhadované saldo hospodaření územních rozpočtů v roce 2014 a 2015 (v mld. Kč)

Saldo	Očekávaná skutečnost 2014	Predikce 2015
Obce	11,6	4,1
Kraje	1,1	-1,5
Dobrovolné svazky obcí	-0,1	0,1
Regionální rady	0,1	0
Celkem	12,7	2,7

Příjmová strana územních rozpočtů (obcí a krajů¹) je především ovlivněna vývojem ekonomiky, který se prostřednictvím sdílených daní promítá do celkových příjmů. Na straně výdajů územních rozpočtů se očekává v roce 2014 změna dosavadního trendu v části kapitálových výdajů. Na rozdíl od předchozích čtyř let, kdy kapitálové výdaje meziročně klesaly, se předpokládá, že v tomto roce bude dosaženo jejich poměrně výrazného nárůstu

¹ Pouze obce a kraje mají v rámci svých příjmů obsaženy daňové příjmy.

(o 13,7 mld. Kč). Růst kapitálových výdajů se očekává téměř výhradně na úrovni rozpočtů obcí. V části běžných výdajů územních rozpočtů se předpokládá pokračování růstu (proti roku 2013 o 5,7 mld. Kč).

Pro rok 2015 se nepřipravují žádné změny zákona v rozpočtovém určení daní ani ve vztahu ke krajům ani ve vztahu k obcím. Úroveň transferů pro územní rozpočty odhadovaná pro rok 2015 vychází z údajů obsažených v návrhu státního rozpočtu na rok 2015.

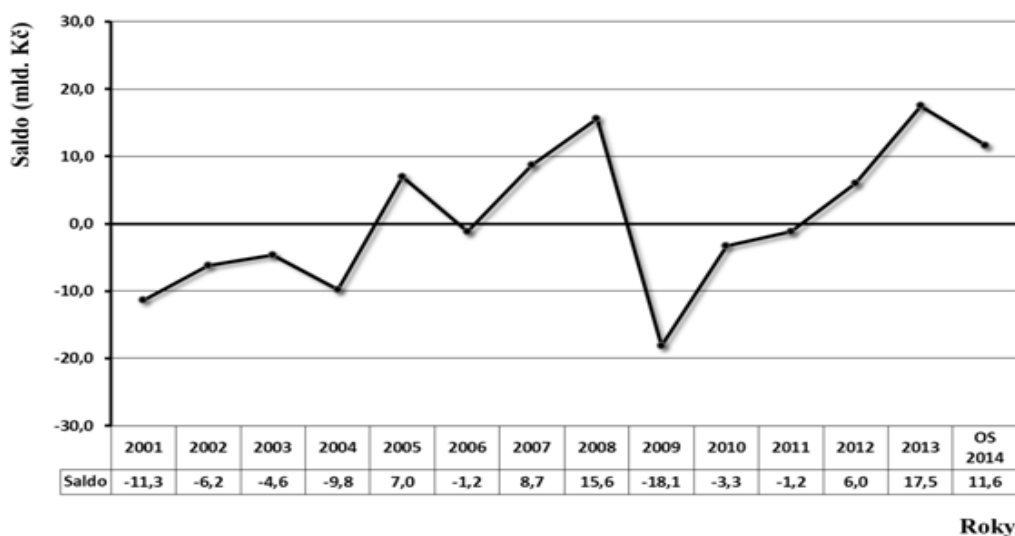
Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích územních rozpočtů v roce 2014 a 2015 jsou uvedeny v následujících částech této kapitoly a v příloze č. 1.

2.2. Hospodaření obcí a hl. m. Prahy

Očekávaný vývoj hospodaření obcí a hl. m. Prahy v roce 2014

Očekává se, že obce v roce 2014 uzavřou své hospodaření s přebytkem ve výši 11,6 mld. Kč, s odhadovanými příjmy v objemu 263,4 mld. Kč a odhadovanými výdaji v objemu 251,8 mld. Kč. Následující graf zachycuje vývoj salda rozpočtů obcí v čase.

Graf č. 1 Saldo rozpočtů obcí v letech 2001 – 2014 (v mld. Kč)

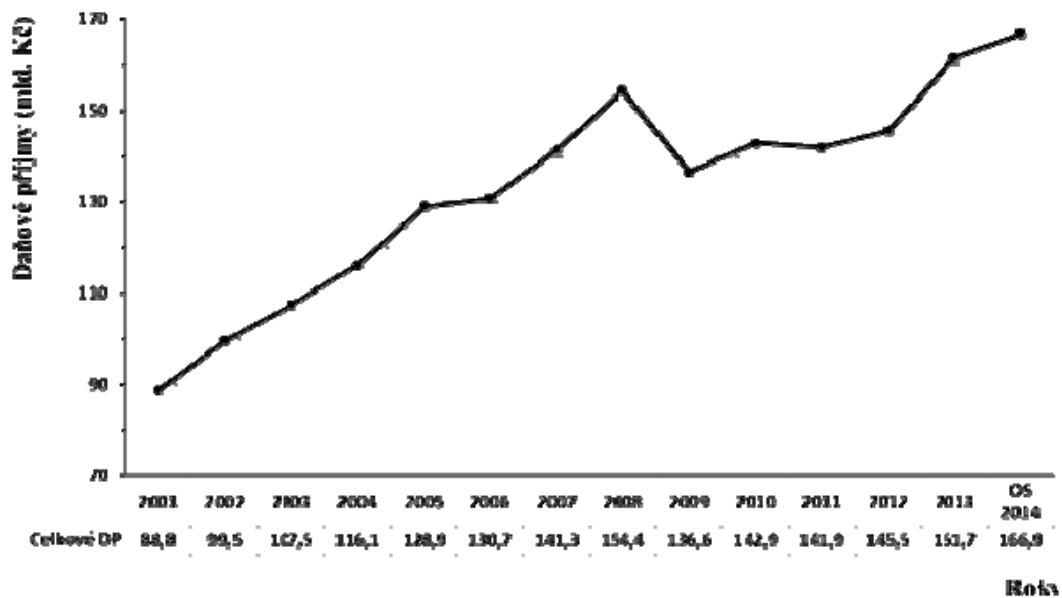
Z hodnot uvedených v grafu je zřejmé, že obce v roce 2013 dosáhly nejlepšího výsledku ve svém rozpočtovém hospodaření za sledované období. Podobná situace se předpokládá i pro rok 2014. Pozitivní vývoj v letošním roce je zapříčiněn zejména vývojem v oblasti daňových

příjmů obcí souvisejícím především se stávajícím nastavením rozpočtového určení daní². Úroveň tohoto přebytku se však očekává nižší než v roce 2013, protože obce začínají postupně oživovat svou investiční aktivitu a zapojují do rozpočtu i finanční rezervy vytvořené v minulosti. Poněvadž se obce chovaly ve spojitosti s nejistým ekonomickým vývojem v posledních letech konzervativně, nepředpokládá se, že by došlo k vyčerpání veškerých finančních rezerv, které obce vytvořily v minulých letech.

Nejvýznamnější zdroj příjmů obcí představují daňové příjmy. Odhaduje se, že jejich výše v roce 2014 dosáhne úrovně 166,9 mld. Kč. Z celkových příjmů obcí by tak daňové příjmy měly tvořit cca 63,4 %. Ve srovnání s úrovní daňových příjmů, která byla dosažena v roce 2013, představuje uvedená odhadovaná hodnota meziroční nárůst o 3,2 %. Zároveň se očekává překročení predikce výše daňových příjmů použité pro sestavení státního rozpočtu na rok 2014, a to u daně z přidané hodnoty a daně z příjmů právnických osob.

Vývoj daňových příjmů obcí v čase zachycuje následující graf.

Graf č. 2 Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2001 – 2014 (v mld. Kč)

Transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů představují tradičně druhý nejdůležitější zdroj financování výdajů obcí. Očekává se, že v roce 2014 dosáhnou objemu 58,2 mld. Kč a na celkových příjmech by se tak měly podílet cca 22 %. Nepředpokládá se, že by se vývoj

² Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů.

v oblasti transferů v roce 2014 odklonil od trendu minulých let, kdy výsledná hodnota transferů určených obcím stagnovala na úrovni 58 - 59 mld. Kč.

Odhaduje se, že běžné výdaje obcí v roce 2014 dosáhnou částky 174,5 mld. Kč a jejich kapitálové výdaje částky 77,3 mld. Kč. Na rozdíl od předchozích čtyř let, kdy kapitálové výdaje meziročně vždy klesaly, se předpokládá, že v tomto roce bude dosaženo poměrně výrazného nárůstu (o 11,6 mld. Kč). Projevuje se zde již zmíněné postupné oživení investiční aktivity obcí. Obce začínají do financování kapitálových výdajů zapojovat finanční rezervy vytvořené v minulých letech. To kompenzuje i zmiňovanou stagnaci na straně transferů.

Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích obcí pro rok 2014 jsou uvedeny v příloze č. 1.

Predikce hospodaření obcí a hl. m. Prahy v roce 2015

Předpokládá se, že i v roce 2015 obce budou hospodařit s rozpočtovým přebytkem, a to v odhadované výši 4,1 mld. Kč. Tato hodnota nepředstavuje výrazný odklon od vývoje předchozích let. Strukturu příjmů a výdajů obcí v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014 zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 2 Struktura příjmů a výdajů obcí v letech 2014 a 2015

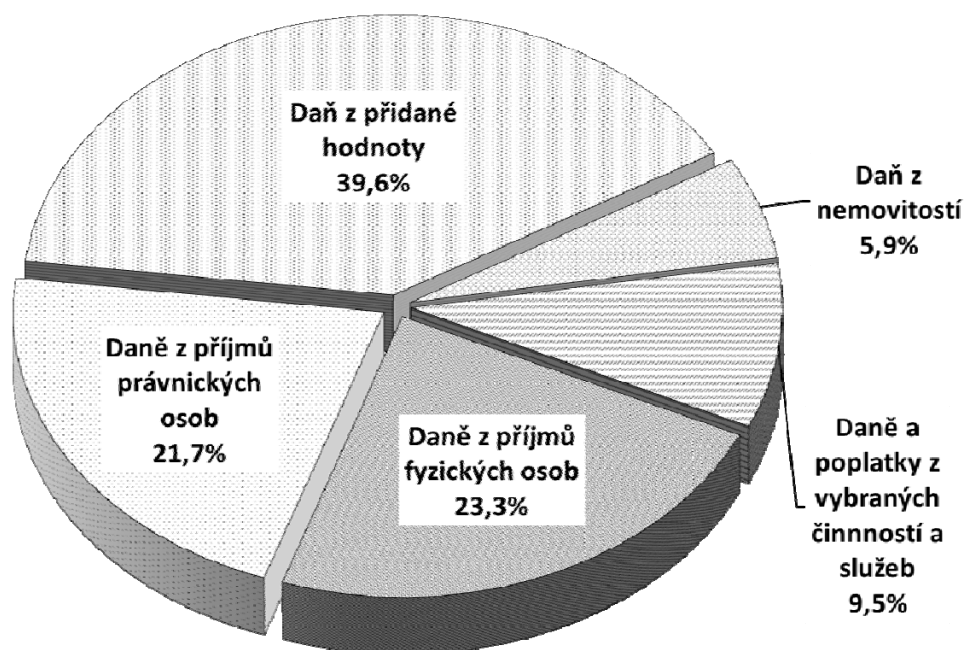
Ukazatel	2014 – očekávaná skutečnost		2015 - predikce	
	v mld. Kč	v %	v mld. Kč	v %
Daňové příjmy	166,9	63,4%	171,2	67,3%
Nedaňové příjmy	31,5	11,9%	29,4	11,6%
Kapitálové příjmy	6,8	2,6%	6,8	2,7%
Přijaté transfery	58,2	22,1%	46,9	18,4%
ze SR	37,7	14,3%	25,4	10,0%
Příjmy celkem	263,4	100,0%	254,3	100,0%
Běžné výdaje	174,5	69,3%	175,2	70,0%
Kapitálové výdaje	77,3	30,7%	75,0	30,0%
Výdaje celkem	251,8	100,0%	250,2	100,0%
S a l d o	11,6	x	4,1	x

Poznámka: Nižší hodnota přijatých transferů a transferů ze SR na rok 2015 je způsoben i tím, že zdroje pro transfery se v některých případech navyšují až v průběhu rozpočtového roku, popř. o transferu je poskytovatelem účtováno až při uvolnění finančních prostředků příjemci.

Celkové příjmy obcí se pro rok 2015 odhadují ve výši 254,3 mld. Kč. Nejdůležitější zdroj příjmů obcí, daňové příjmy, se pro rok 2015 predikují v objemu 171,2 mld. Kč, což představuje cca 2,6 % nárůst ve srovnání s očekávanou skutečností roku 2014. V absolutním vyjádření se jedná o částku 4,3 mld. Kč. Průběh inkasa daní je však během roku ovlivňován mnoha faktory, které působí na jeho výši směrem nahoru i dolů. Odhad daňových příjmů zohledňuje i legislativní změny, které mají nabýt účinnosti od roku 2015, např. v případě daně z přidané hodnoty zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 %, v případě daně z příjmů fyzických osob „zastropování“ výdajových paušálů.

Podrobně se problematikou predikce vývoje daňových příjmů zabývá jiná část rozpočtové dokumentace³. Strukturu daňových příjmů obcí v roce 2015 zachycuje následující graf.

Graf č. 3 Struktura daňových příjmů obcí v roce 2015 (v %)

Transfery tradičně představují druhý nejvýznamnější zdroj příjmů obcí. Pro rok 2015 se jejich výše odhaduje na 46,9 mld. Kč, přičemž téměř ze 75 % se jedná o transfery neinvestiční povahy. Částka 46,9 mld. Kč zároveň představuje 80 % z očekávané hodnoty transferů přijatých obcemi pro rok 2014. Tento stav je způsoben nejen aktuální situací ve státním rozpočtu, ale podílejí se na ní i následující faktory:

V některých případech se zdroje pro transfery navyšují až v průběhu rozpočtového roku, popř. o transferu je poskytovatelem účtováno až při uvolnění finančních prostředků příjemci (obci).

³ Zpráva ke státnímu rozpočtu České republiky na rok 2015

Skutečná výše transferů bude rovněž záviset na úspěšnosti obcí při čerpání prostředků z operačních programů dobíhajících z předchozího programového období nebo z programů stávajícího programového období 2014 - 2020 apod. Tyto vlivy se pak projeví i ve skutečné výši vynaložených výdajů obecních rozpočtů v roce 2015.

Z celkové částky transferů připadá 54 % na transfery poskytované obcím ze státního rozpočtu. Pro rok 2015 se jedná o částku 25,4 mld. Kč. Podrobněji se problematice věnuje kapitola **3.1. Dotace ze státního rozpočtu pro obce a hl. m. Prahu v roce 2015.**

Nedaňové a kapitálové příjmy tvoří cca 14 % z celkových příjmů obcí a představují tak spíše doplňkový zdroj financování obecních rozpočtů. Pro rok 2015 se odhadují ve výši 36,2 mld. Kč.

Výdaje obcí v roce 2015 se předpokládají v objemu 250,2 mld. Kč, z toho běžné výdaje se odhadují v částce 175,2 mld. Kč a kapitálové v objemu 75 mld. Kč. Předpokládaná výše výdajů je v relaci k odhadovanému objemu transferů.

Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích obcí v roce 2015 jsou uvedeny v příloze č. 1.

2.3. Hospodaření dobrovolných svazků obcí

Očekávaný vývoj hospodaření dobrovolných svazků obcí v roce 2014 a 2015

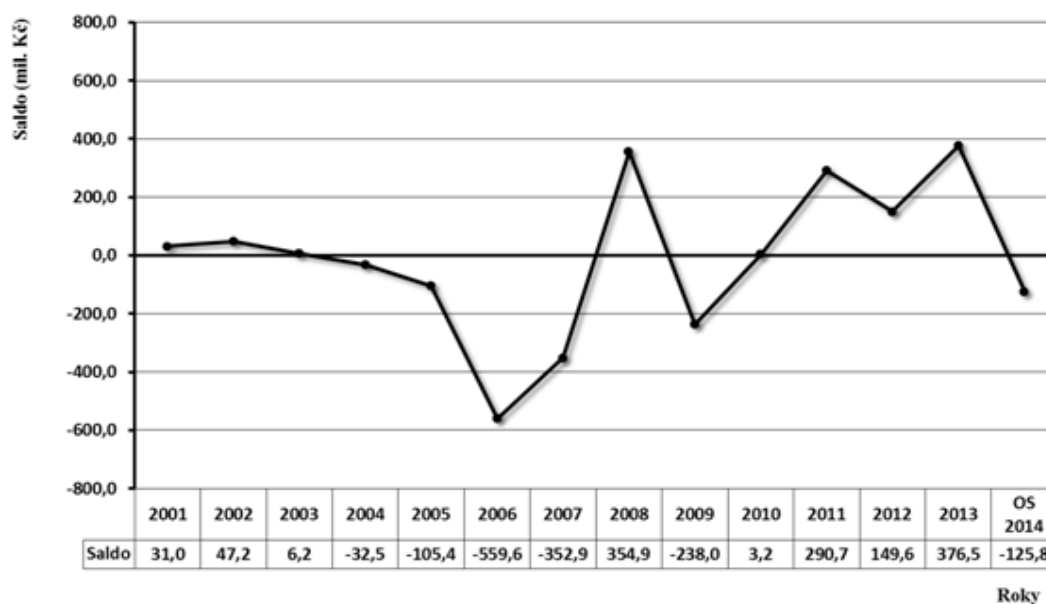
Dobrovolné svazky obcí⁴ (dále jen DSO) představují další segment územních rozpočtů. Jedná se o jednu z možných forem spolupráce mezi obcemi, kterou umožňuje zákon o obcích. DSO jsou právnické osoby, předmětem jejich činnosti mohou být např. úkoly v oblasti bydlení, územního rozvoje, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně apod.

Struktura příjmů a výdajů DSO je v čase stabilní a z dlouhodobého hlediska nepodléhá výrazným změnám. DSO financují svou činnost zejména z transferů, a to zejména od členských obcí svazku. V souladu s účelem, pro který jsou DSO obvykle zřizovány, převládají stabilně transfery investiční povahy. Další zdroj představují vlastní příjmy, které zahrnují nedaňové a kapitálové příjmy (např. z pronájmu a prodeje majetku). Tomu odpovídá i struktura výdajů DSO, kdy převládají výdaje kapitálové. Tomuto dlouhodobému trendu odpovídají i odhady příjmů, výdajů a salda na roky 2014 a 2015.

⁴ V roce 2012 působilo na území ČR 734 dobrovolných svazků obcí.

V roce 2014 se očekává, že DSO své hospodaření uzavřou se schodkem ve výši -0,1 mld. Kč s příjmy v odhadovaném objemu 5,2 mld. Kč a výdaji v objemu 5,3 mld. Kč. Pro následující rok se předpokládá, že DSO budou hospodařit s mírným přebytkem (0,1 mld. Kč) o příjmech 2,9 mld. Kč a výdajích 2,8 mld. Kč⁵. Následující graf zachycuje vývoj salda rozpočtů DSO v čase.

Graf č. 4 Saldo rozpočtů DSO v letech 2001 – 2014 (v mil. Kč)

Podrobnější struktura příjmů a výdajů DSO, odhadované objemy jednotlivých položek jsou uvedeny v příloze č. 1.

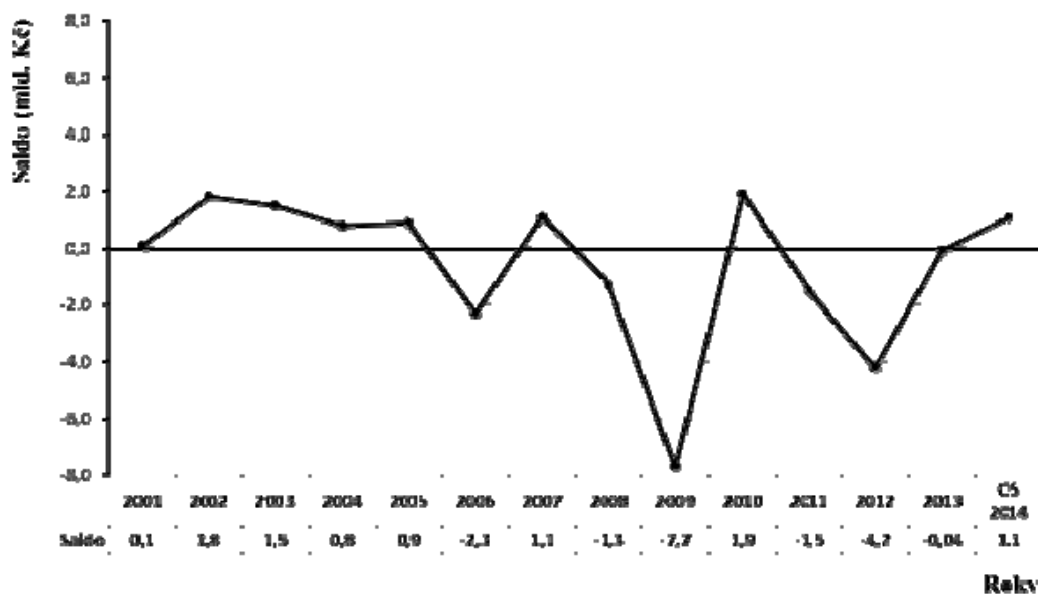
2.4. Hospodaření krajů

Očekávaný vývoj hospodaření krajů v roce 2014

Očekává se, že kraje v roce 2014 uzavřou své hospodaření s přebytkem ve výši 1,1 mld. Kč s odhadovanými příjmy v objemu 144,3 mld. Kč a odhadovanými výdaji v objemu 143,2 mld. Kč. Následující graf zachycuje vývoj salda rozpočtů krajů v čase.

⁵ Odhadované příjmy a výdaje DSO jsou ve srovnání s očekávanou skutečností roku 2014 nižší. Je to způsobeno tím, že neexistuje dotační titul, který by byl určen výhradně pro DSO. Transfery pro DSO se projeví v plnění rozpočtu teprve až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

Graf č. 5 Saldo rozpočtů krajů v letech 2001 – 2014 (v mld. Kč)

Nejdůležitější zdroj financování krajů představují transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů. Pro rok 2014 se očekávají ve výši 92,2 mld. Kč, což znamená nad úrovní odhadu z doby zpracování návrhu státního rozpočtu na rok 2014. Pozitivní vývoj je patrný v oblasti investičních transferů, konkrétně investičních transferů přijatých z rozpočtů regionálních rad.

Odhaduje se, že v roce 2014 budou daňové příjmy krajů činit 47,7 mld. Kč, což představuje nárůst o 2,1 % ve srovnání k úrovni daňových příjmů dosažené v roce 2013. V absolutním vyjádření se jedná o meziroční navýšení o cca 1 mld. Kč. Zároveň se očekává překročení predikce výše daňových příjmů použité pro sestavení státního rozpočtu na rok 2014, a to u daně z přidané hodnoty a daně z příjmů právnických osob.

Z celkové očekávané výše výdajů by měly 88,6 % tvořit výdaje běžné (126,9 mld. Kč), zbývající část výdaje kapitálové (16,3 mld. Kč). Na základě vývoje v prvním pololetí roku 2014 se očekává i v případě krajů meziroční nárůst u kapitálových výdajů, což odpovídá i situaci na straně investičních transferů.

Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích krajů pro rok 2014 jsou uvedeny v příloze č. 1.

Predikce hospodaření krajů v roce 2015

Odhaduje se, že v roce 2015 příjmy rozpočtů krajů dosáhnou částky 139,7 mld. Kč a výdaje 141,2 mld. Kč. Předpokládaná výše deficitu pro rok 2015 činí -1,5 mld. Kč.

Tabulka č. 3 Struktura příjmů a výdajů krajů v letech 2014 a 2015

Ukazatel	2014 – očekávaná skutečnost		2015 - predikce	
	v mld. Kč	v %	v mld. Kč	v %
Daňové příjmy	47,7	33,1%	49,2	35,2%
Nedaňové příjmy	4,1	2,8%	4,2	3,0%
Kapitálové příjmy	0,3	0,2%	0,4	0,3%
Přijaté transfery	92,2	63,9%	85,9	61,5%
ze SR	86,4	59,9%	81,5	58,3%
Příjmy celkem	144,3	100,0%	139,7	100,0%
Běžné výdaje	126,9	88,6%	126,2	89,4%
Kapitálové výdaje	16,3	11,4%	15,0	10,6%
Výdaje celkem	143,2	100,0%	141,2	100,0%
S a l d o	1,1	x	-1,5	x

Poznámka: Nižší hodnota přijatých transferů a transferů ze SR na rok 2015 je způsoben i tím, že zdroje pro transfery se v některých případech navyšují až v průběhu rozpočtového roku, popř. o transferu je poskytovatelem účtováno až při uvolnění finančních prostředků příjemci.

Protože i v roce 2015 budou prostřednictvím krajských rozpočtů administrovány prostředky na úhradu tzv. „přímých nákladů na vzdělávání“ v regionálním školství, zůstávají nejvýznamnější položkou na straně příjmů přijaté transfery. Ty se pro rok 2015 přepokládají v objemu 85,9 mld. Kč, což představuje 61,5 % z celkových příjmů krajů odhadovaných na rok 2015. Z částky 85,9 mld. Kč připadá téměř 95 % na transfery navrhované pro kraje ve státním rozpočtu na rok 2015⁶. Jedná se zejména o transfery z kapitoly Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy určené na úhradu již zmiňovaných „přímých nákladů na vzdělávání“, tj. zejména platů učitelů školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji. Charakter těchto prostředků předurčuje, že v transferech budou převažovat transfery neinvestiční. Skutečná výše transferů bude rovněž záviset na míře čerpání prostředků z operačních programů dobíhajících

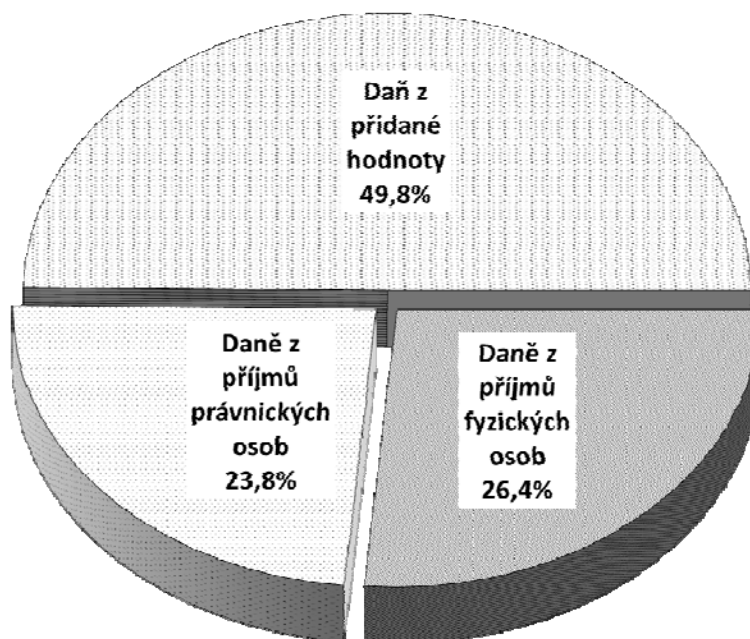
⁶ Ministerstvo dopravy změnilo způsob rozpočtování finančních prostředků na Úhradu ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě (dálková + regionální doprava). V návrhu státního rozpočtu na rok 2015 jsou uvedené prostředky rozpočtovány nově na položce 5193 – Výdaje na dopravní územní obslužnost. Doposud byly prostředky určené pro kraje rozpočtovány na položce 5323 – Neinvestiční transfery krajům. Tato metodická změna se negativně projevuje v úrovni navrhovaných transferů ze státního rozpočtu pro kraje na rok 2015 a také v odhadu běžných výdajů.

z předchozího programového období nebo z programů stávajícího programového období 2014 - 2020 apod. Tyto vlivy se pak projeví i ve výsledné výši výdajů krajských rozpočtů v roce 2015.

V roce 2015 by daňové příjmy krajů mohly dosáhnout částky 49,2 mld. Kč, což představuje cca 3,1 % meziroční nárůst ve srovnání s očekávanou skutečností roku 2014. Jak již bylo uvedeno v části **2.2. Hospodaření obcí a hl. m. Prahy**, vývoj inkasa daní ovlivňuje během roku mnoho faktorů, které působí na jeho výši směrem nahoru i dolů. Odhad daňových příjmů zohledňuje i legislativní změny, které mají nabýt účinnosti od roku 2015, např. v případě daně z přidané hodnoty zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 %, v případě daně z příjmů fyzických osob „zastropování“ výdajových paušálů.

Podrobně se problematikou predikce vývoje daňových příjmů zabývá jiná část rozpočtové dokumentace⁷. Strukturu daňových příjmů krajů v roce 2015 zachycuje následující graf.

Graf č. 6 Struktura daňových příjmů krajů v roce 2015 (v %)

Nedaňové a kapitálové příjmy tvoří cca 3,3 % z celkových příjmů krajů a pro rok 2015 se odhadují ve výši 4,6 mld. Kč. Stejně jako u obcí tyto příjmy představují spíše doplňkový zdroj financování krajských rozpočtů.

⁷ Zpráva ke státnímu rozpočtu České republiky na rok 2015

Ve struktuře výdajů krajů se neočekávají z hlediska roku 2015 žádné změny. Z 89,4 % by měly převládat výdaje běžné, zbývajících 10,6 % připadá na výdaje kapitálové. Výše odhadovaných výdajů je v relaci s úrovní odhadovaných transferů.

Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích krajů za rok 2015 jsou uvedeny v příloze č. 1.

2.5. *Hospodaření regionálních rad regionů soudržnosti*

Regionální rady byly zřízeny ve všech regionech soudržnosti a vykonávají funkce řídicích orgánů pro regionální operační programy. Zprostředkovatelem toku finančních prostředků z Evropské unie k regionálním radám je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Prostřednictvím regionálních rad byly čerpány prostředky na projekty spolufinancované z Evropského fondu pro regionální rozvoj v programovém období 2007 – 2013. Rokem 2014 započalo nové programové období 2014 – 2020. Ze současných operačních programů je možné podle pravidla n+2 čerpat dotace až do konce roku 2015.

Příjmy regionálních rad jsou tvořeny zejména transfery ze státního rozpočtu (kapitola Ministerstva pro místní rozvoj) určenými převážně na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z fondů EU, realizovaných v rámci jednotlivých regionálních operačních programů. Ostatní zdroje příjmů, tj. nedaňové příjmy, mají spíše doplňkový význam. Rozhodující část výdajů regionálních rad tvoří kapitálové výdaje, tj. výdaje určené na investiční projekty realizované v rámci jednotlivých regionálních operačních programů.

Očekávaný vývoj hospodaření regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2014 a 2015

Pro rok 2014 se predikuje saldo rozpočtů regionálních rad jako celku ve výši 0,1 mld. Kč při odhadovaných příjmech ve výši 14,3 mld. Kč a výdajích ve výši 14,2 mld. Kč. Objem transferů ze státního rozpočtu, které by měly regionální rady do konce roku 2014 obdržet, se odhaduje na 13,7 mld. Kč. V návaznosti na charakter financovaných projektů by se mělo jednat zejména o transfery investiční povahy. Výše transferů z rozpočtů krajů pro tento článek místních rozpočtů se očekává v objemu 0,2 mld. Kč.

Kapitálové výdaje realizované z rozpočtu regionálních rad by do konce roku 2014 mohly dosáhnout částky 12,8 mld. Kč, což představuje cca 90 % jejich celkových výdajů.

Z hlediska roku 2015 se předpokládá vyrovnané hospodaření regionálních rad při odhadovaných příjmech a výdajích ve výši 10,6 mld. Kč. Objem transferů, který je pro

regionální rady navrhován ve státním rozpočtu na rok 2015 činí 10 mld. Kč. Stejně jako v minulých letech se jedná v návaznosti na předpokládaný charakter financovaných projektů o investiční transfery. Transfery z rozpočtů krajů se odhadují ve výši cca 0,2 mld. Kč.

Co se týče výdajové strany rozpočtů regionálních rad, cca 91,5 % by měly činit výdaje kapitálové, což je v souladu s odhadovanou strukturou příjmů regionálních rad v roce 2015.

Souběžně se od roku 2014 se rozjíždí nové programové období 2014 – 2020. V dané souvislosti se uvažuje, že regionální rady budou plnit roli zprostředkujících subjektů v rámci tzv. Integrovaného regionálního programu (IROP).

Podrobnější údaje o očekávaných příjmech a výdajích regionálních rad regionů soudržnosti v letech 2013 a 2014 jsou uvedeny v příloze č. 1.

3. Dotace ze státního rozpočtu pro územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a regionální rady regionů soudržnosti

3.1. Dotace ze státního rozpočtu pro obce a hl. m. Prahu v roce 2015

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí a hl. m. Prahy je pro rok 2015 definován:

- **Finančními vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích (příloha č. 6 k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2015)**
7 434 739 tis. Kč
- Z toho: Příspěvek na výkon státní správy
7 411 379 tis. Kč
- Dotace na vybraná zdravotnická zařízení
23 360 tis. Kč
- **Finančním vztahem státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (příloha č. 7 k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2015)**
814 349 tis. Kč
- Z toho: Příspěvek na výkon státní správy
814 349 tis. Kč
- **Ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa**
650 480 tis. Kč
- **Dotacemi z ostatních kapitol státního rozpočtu**
16 494 323 tis. Kč
-
- **Celkem**
25 393 891 tis. Kč

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy (příloha č. 6 a č. 7 k návrhu zákona o státním rozpočtu)

Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích bude stejně jako v roce 2014 dotace na vybraná zdravotnická zařízení a příspěvek na výkon státní správy. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje příspěvek na výkon státní správy.

Do finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy je pro rok 2015 promítnut vliv meziroční změny počtu obyvatel a změny kapacit ve vybraných zdravotnických zařízeních – dětských domovech do tří let věku podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy se pro rok 2015 rozpočtuje ve výši 8 249 088 tis. Kč, z toho obcím v jednotlivých krajích je určeno 7 434 739 tis. Kč a hl. m. Praze 814 349 tis. Kč.

Finanční vztahy obsahují následující účelové dotace na běžné výdaje a příspěvky:

• **Dotace na vybraná zdravotnická zařízení** **23 360 tis. Kč**

Dotace je určena pro dětské domovy do tří let věku zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou příjmově napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven. Dotace na jedno místo je stanovena na 93 068 Kč.

Dotace nebyla pro rok 2015 valorizována.

• **Příspěvek na výkon státní správy celkem** **8 225 728 tis. Kč**

z toho: pro obce v jednotlivých krajích **7 411 379 tis. Kč**

pro hl. m. Prahu **814 349 tis. Kč**

Příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2015 zůstává zachována pro všechny kategorie obcí tzv. „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti.

Pro rok 2015 nebyl objem příspěvku valorizován. V celkovém objemu příspěvku byla zohledněna pouze změna počtu obyvatel u jednotlivých správních obvodů kategorií obcí dle bilance obyvatel ČR k 1. 1. 2014 vydané ČSÚ. Dochází tedy k malým rozdílům ve výši příspěvku pro obce z důvodu změn počtu obyvatel správních obvodů.

K drobnému navýšení příspěvku bylo přistoupeno pouze v rámci části „C“ „Postupu pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivým obcím a hlavnímu městu Praze“⁸ u obce s rozšířenou působností Brno z důvodu dopadů účinnosti zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, kdy dochází k nárůstu výkonu agendy zvláštní matriky. Na základě

⁸ Příloha č. 8 k návrhu zákona o státním rozpočtu.

získaných podkladů o náročnosti a nákladech na výkon agendy z minulého roku bylo Ministerstvem vnitra stanoveno ocenění 249,6 tis. Kč na 1 pracovní úvazek. Nárůst výkonu agendy zvláštní matriky by bylo dle odhadu města Brno potřeba pokrýt dvěma pracovními úvazky. V roce 2015 tak bude navýšen příspěvek Brnu o 499,2 tis. Kč.

Postavení hl. m. Prahy při výkonu státní správy je specifické, neboť hl. m. Praha vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje. Na úhradu výkonu státní správy je hl. m. Praze poskytován příspěvek dle § 31 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu je stanoven jako součet příspěvku vypočteného použitím pevné sazby na 100 obyvatel hl. m. Prahy (působnost obce) a příspěvku odvozeného od počtu funkčních míst převedených v průběhu reformy veřejné správy a dále od rozsahu dalších delegovaných agend státní správy (působnost kraje).

Pro rok 2015 objem příspěvku na výkon státní správy pro hl. m. Prahu zohledňuje meziroční pokles počtu obyvatel dle bilance obyvatel ČR k 1. 1. 2014. Pevná sazba pro rok 2015 je stanovena, stejně jako v roce 2014, ve výši 61 063 Kč na 100 obyvatel. U působnosti kraje zůstává příspěvek v úrovni roku 2014.

Ostatní dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa

Mimo finanční vztahy jsou v kapitole Všeobecná pokladní správa rozpočtovány další dotační tituly pro obce a hl. m. Prahu v celkovém objemu 650 480 tis. Kč.

V této částce jsou zahrnuty i prostředky rozpočtované v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“.

V ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ je pro obce určena částka 525 000 tis. Kč. Pro oblast regionálního školství v působnosti obcí je vyčleněn v programu 29821 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství objem 472 891 tis. Kč, z toho 400 000 tis. Kč je rozpočtováno v podprogramu 298213 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních škol v okolí velkých měst. Cílem podprogramu je navýšit kapacity základních devítiletých škol v působnosti a v majetku obcí. Jedná se o pomoc obcím postižených rezidenční suburbanizací. Tento podprogram existuje od roku 2014. Rozpočtovaná částka zahrnuje jak objem na rozestavěné akce započaté v roce 2014 tak počítá se zařazením

nových projektů k financování i v roce 2015. Částka 52 109 tis. Kč je určena obcím v programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR, a to na rozestavěné stavby.

Struktura výdajů vedených v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ je obsažena v příloze č. 4.

Dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu

Dotace pro obce a hl. m. Prahu z ostatních kapitol státního rozpočtu jsou rozpočtovány v celkovém objemu 16 494 323 tis. Kč. Kapitolou s nejvyšším objemem neinvestičních dotací určených pro obce a hl. m. Prahu je kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zde jsou rozpočtovány neinvestiční dotace v předpokládané výši 9 923 643 tis. Kč. Jedná se zejména o dotace na přímé náklady na vzdělávání poskytované hl. m. Praze.

Obcím jsou dále poskytovány neinvestiční dotace z ostatních kapitol. Zejména se jedná o neinvestiční dotace z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí (např. na činnosti vykonávané obcemi v oblasti sociálně-právní ochrany dětí), Ministerstva pro místní rozvoj (zejména transfery z příslušných operačních programů) a Ministerstva kultury (např. transfery zaměřené na obnovu památek a architektonického dědictví).

V rámci resortních programů jsou obcím a hl. m. Praze rozpočtovány investiční dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu ve výši 3 109 569 tis. Kč.

3.2. *Dotace ze státního rozpočtu pro dobrovolné svazky obcí v roce 2015*

Ve státním rozpočtu nejsou rozpočtovány téměř žádné dotace pro dobrovolné svazky obcí. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje dotační titul, který by byl určen výhradně pro dobrovolné svazky obcí. Jako o dotacích pro dobrovolné svazky obcí je o nich obvykle účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

Zřizovateli škol a školských zařízení jsou dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů i dobrovolné svazky obcí. Nemají daňové příjmy a jsou financovány zejména z dotací členských obcí. Dobrovolné svazky obcí mají dle aktuální právní úpravy nárok na příspěvek na školství.

V roce 2015 bude dobrovolným svazkům obcí tak jako doposud uvolněn příspěvek na žáka ze státního rozpočtu cestou mimořádné účelové dotace na základě žádosti dobrovolného svazku z kapitoly Všeobecná pokladní správa, pol. „Další prostředky pro řešení aktuálních problémů ÚSC“. Výše příspěvku na žáka v případě školského zařízení zřizovaného dobrovolným

svazkem bude i v roce 2015 stanovena tak, aby korespondovala s výší prostředků na jednoho žáka v systému rozpočtového určení daní pro obce. Hlavním východiskem pro určení výše příspěvku na žáka navštěvujícího školské zařízení zřizované dobrovolným svazkem bude daňová predikce použitá pro sestavení státního rozpočtu na rok 2015 a počty dětí a žáků k 30. 9. 2014⁹.

3.3. Dotace ze státního rozpočtu pro kraje v roce 2015

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům krajů je pro rok 2015 definován:

• Finančními vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2015)	1 040 870 tis. Kč
Z toho: Příspěvek na výkon státní správy	1 040 870 tis. Kč
• Ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa	460 595 tis. Kč
• Dotacemi z ostatních kapitol státního rozpočtu	80 004 535 tis. Kč
<hr/>	
Celkem	81 506 000 tis. Kč

Finanční vztahy k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2015)

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů v roce 2015 zahrnují pouze příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti.

• Příspěvek na výkon státní správy	1 040 870 tis. Kč

V souladu s ustanovením § 29 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích obdrží kraje ze státního rozpočtu příspěvek na financování výkonu státní správy v přenesené působnosti. Pro rok 2015 objem příspěvku na výkon státní správy pro kraje, tj. stejně jako v případě obcí, není valorizován a navrhuje se ve stejné úrovni jako v roce 2014.

⁹ Uvedený údaj bude mít Ministerstvo financí k dispozici počátkem roku 2015, z tohoto důvodu bude výše příspěvku na žáka navštěvujícího školské zařízení zřizované dobrovolným svazkem obcí propočtena až počátkem uvedeného roku.

Ostatní dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa

Pro rok 2015 se jedná o dotace v celkové výši 460 595 tis. Kč. Objem 280 595 tis. Kč je zahrnut v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“. Ten obsahuje tituly, které nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců v době sestavování rozpočtu. Součástí je např. pol. „Prostředky pro řešení aktuálních problémů ÚSC“. Z této položky jsou během roku na základě žádostí uvolňovány prostředky na řešení závažných problémů územních samosprávných celků, které nelze pokrýt ve schváleném státním rozpočtu na příslušný rok.

V ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ je pro kraje určena v programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR částka 180 000 tis. Kč. Jedná se o prostředky určené na majetkové vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. tříd (usnesení vlády č. 417/2012).

Dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu

Dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu pro kraje jsou rozpočtovány v celkové výši 80 004 535 tis. Kč. Dotace jsou směřovány na financování investičních i neinvestičních akcí a budou krajům poskytnuty přímo z rozpočtů příslušných kapitol. Objemově nejvyšší je dotace v kapitole Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (v předpokládané výši 78 760 696 tis. Kč), která zahrnuje zejména dotace na „tzv. přímé náklady“ pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi (příp. dobrovolnými svazky obcí). „Přímé náklady“ jsou tvořeny osobními výdaji (jedná se o platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby) a ostatními přímými neinvestičními výdaji (jedná se o učebnice, učební pomůcky apod.). Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání kraj rozepisuje a přímo přiděluje dotace předškolním zařízením, školám a školským zařízením zřizovaným obcemi, tzn., že tyto prostředky neprocházejí rozpočty obcí.

Významnější objemy transferů pro kraje¹⁰ jsou dále rozpočtovány v kapitole Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví.

¹⁰ Ministerstvo dopravy změnilo způsob rozpočtování finančních prostředků na Úhradu ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě (dálková + regionální doprava). V návrhu státního rozpočtu na rok 2015 jsou uvedené prostředky rozpočtovány nově na položce 5193 – Výdaje na dopravní územní obslužnost. Doposud byly prostředky určené pro kraje rozpočtovány na položce 5323 – Neinvestiční transfery krajům.

3.4. Dotace ze státního rozpočtu pro regionální rady regionů soudržnosti v roce 2015

V kapitole Ministerstva pro místní rozvoj jsou zpracovány prostředky ve výši 10 000 000 tis. Kč na financování regionálních operačních programů, které budou realizovány prostřednictvím regionálních rad regionů soudržnosti. Z celkového objemu je Ministerstvem pro místní rozvoj rozpočtována částka 9 500 000 tis. Kč na investiční účely, objem 500 000 tis. Kč je určen na neinvestiční účely.

Tabulkové přílohy

Příloha č. 1 – Predikce hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti v letech 2014 a 2015

Příloha č. 2 – Vývoj daňových příjmů obcí a krajů v letech 2014 a 2015

Příloha č. 3 – Vybrané dotace územním samosprávným celkům z kapitoly Všeobecná pokladní správa v roce 2015

Příloha č. 4 – Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem v roce 2015 ve vztahu k obcím a krajům v kapitole Všeobecná pokladní správa